

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогічна конфліктологія у вищій школі»

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Рівень освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Педагогічний факультет

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма з дисципліни «Педагогічна конфліктологія у вищій школі»

для студентів за напрямом підготовки магістр, спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
Протокол № 1 від "27" серпня 2021 р.

Розробник: **Савчук Борис Петрович, доктор історичних наук, професор**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

Протокол №1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
к.п.н., доц. _____ (Прокопів Л.М.)

27 серпня 2021 р.

Схвалено навчально-методичною радою педагогічного факультету.
Протокол від від 27 серпня 2021 р. № 1

від 27 серпня 2021 р.

Голова _____ (проф. Романишин Р.Я.)

27.08.2021 2021 р.

©Савчук Б. П., 2021

© ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника», 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (шифр і назва) Напрямок підготовки 011 магістр (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 011 Освітні, педагогічні науки	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
_____		1-й	1-й
(назва)		Лекції	
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Другий (магістерський)</u>	12 год.	4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 6		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60 (33,3% / 66,7%)

для заочної форми навчання – 10/80 (11,1% / 88,9%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх магістрів конфліктологічної культури і компетентності, необхідних для ефективного виконання майбутньої професійної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у магістрантів:

- системи знань про природу і науково-теоретичні засади конфліктів у педагогічних ситуаціях;
 - знань, умінь, навичок щодо застосування конструктивних способів розв'язання конфліктів у різних педагогічних ситуаціях;
- розуміння причин і чинників виникнення і протікання конфліктів в освітньому процесі ЗВО та готовності до їхнього розв'язання.

У результаті вивчення дисципліни майбутні магістри повинні:

знати:

- особливості педагогічної взаємодії викладача зі студентами;
- передумови виникнення конфліктів у педагогічних ситуаціях;
- сутність педагогічного конфлікту, його ознаки, особливості, структуру;
- рівні педагогічного конфлікту, етапи його ескалації, типи;
- психолого-педагогічні причини виникнення конфліктів у педагогічних ситуаціях ЗВО;
- стратегії поведінки викладача у конфліктній ситуації;
- способи прогнозування, запобігання і розв'язання педагогічних конфліктів;
- особливості спілкування у конфліктних ситуаціях;
- моделі розв'язання конфліктів;
- сутність, особливості, умови застосування переговорів, медіації, арбітражії у процесі вирішення педагогічних конфліктів.

вміти:

- аналізувати конфлікти у різноманітних педагогічних ситуаціях ЗВО;
- застосовувати різні прийоми для попередження конфліктів в освітньому процесі ЗВО;
- управляти конфліктною ситуацією, застосовувати різні способи налагодження дисципліни;
- обирати і використовувати доцільні стратегії поведінки в конфліктних ситуаціях.

Результати навчання (компетентності)
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6.Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p> <p>СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.</p> <p>СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.</p> <p>СК6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.</p> <p>СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.</p> <p>СК9.Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)
<p>ПН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.</p> <p>ПН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.</p> <p>ПН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.</p> <p>ПН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Науково-теоретичні основи вивчення педагогічного конфлікту у вищій школі

Тема 1. Феноменологія міжособистісного конфлікту.

Визначення і структура конфлікту. Поняття «конфлікт» є міждисциплінарним. Конфлікти вивчають такі науки як психологія, педагогіка, соціологія, історія, політологія, філософія та ін. Конфлікт виникає як форма соціального протиріччя та полягає в усвідомленому протиставленні суб'єктів, які переслідують свою мету.

Класифікація конфліктів. Залежно від структурних елементів конфлікту вчені створили класифікації конфліктів. Суперечності бувають: внутрішньо особистісні; міжособистісні; особистісно-групові; міжгрупові.

Функції міжособистісних конфліктів: негативні, позитивні.

Тема 2. Особливості перебігу конфліктів в освітньому середовищі вищої школи.

Навчально-виховне середовище як чинник виникнення конфліктів. Навчально-виховне середовище ЗВО як сукупність матеріальних і духовних умов, факторів, відносин, що створюються в закладі та впливають на формування людини, її розвиток, виховання, освіту, соціалізацію.

Причини і типологія педагогічних конфліктів. Педагогічний конфлікт як результат професійної та міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу. Загострення суб'єкт-суб'єктних суперечностей створює негативний емоційний фон спілкування. Причинами

виникнення будь-якого конфлікту є суперечності, які відчуває особистість при взаємодії в соціумі.

Структура і класифікація педагогічних конфліктів. Структурними компонентами педагогічних конфліктів є конфліктна ситуація, учасники конфлікту, об'єкти конфлікту, умови перебігу конфлікту, образи конфліктної ситуації, конфліктна взаємодія. Конфліктна ситуація в передуює конфлікту, її складовими є суб'єкти і об'єкти конфлікту з їхніми відносинами і характеристиками.

Тема 3. Проблема формування конфліктологічної культури у вищій школі.

Конфліктологічна культура: суть і структура. Усвідомлення конфліктної ситуації. Перехід до конфліктної поведінки. Етапи і механізми розв'язання конфліктів.

Педагогічна конфліктна ситуація: особливості, види, динаміка.

Конфліктні особистості. Демонстратична особистість. Ригідна особистість. Педантична особистість. Безконфліктна особистість.

Стилі (моделі) поведінки у конфлікті. Застосування певної стратегії поведінки у конфлікті (суперництво, співробітництво, компроміс, ухиляння, пристосування) залежить від складності педагогічного конфлікту, характеру викладача, індивідуально-психологічних особливостей студента.

Тема 4. Конфлікт міжособистісної взаємодії в діаді «педагог - студент»

Причини конфлікту «педагог - студент». Соціальний статус і ціннісні орієнтири учасників конфлікту. Стратегій в оцінці знань студентів. Помилки викладача в стилі педагогічного управління. Конфліктна поведінка студента.

Ознаки педагогічного конфлікту. Конфлікти діяльності та конфлікти взаємин у ЗВО..

Конфлікти дидактичної взаємодії та їхні стадії. Педагогічні конфлікти, спричинені хибною тактикою педагогічної взаємодії та їхні вияви.

Деструктивні функції педагогічного конфлікту: психологічний дискомфорт; емоційна нестабільність і невпевненість; ворожість, негативні емоційні стани; зниження ефективності праці. Конструктивні функції педагогічного конфлікту: сприяє самоаналізу поведінки і діяльності; допомагає збагнути свої інтереси та інтереси протилежної сторони. Діловий педагогічний конфлікт.

Тема 5. Групові конфлікти міжособистісної взаємодії у ЗВО.

Конфлікт «студент — студент»: причини, форми, особливості, стадії, характерні особливості протікання.

Конфлікт у науково-педагогічному колективі: причини, форми, вияви. Конфлікти з колегами і керівництвом. Варіанти поведінки в середовищі викладачів.

Тема 6. Організаційно-педагогічна діяльність із запобігання і врегулювання конфліктів у ЗВО.

Діяльність із врегулювання конфліктів: основні підходи і компоненти. Діяльність із подолання конфліктів у ЗВО включає два основні складники: врегулювання конфліктів і здійснення конфліктологічної підготовки учасників педагогічного процесу.

Корекція взаємних оцінних ставлень у системі «студент - викладач». Професійно-педагогічні якості викладача.

Діяльність викладача з подолання конфліктів у ЗВО, її складники і компоненти.

Тема 7. Конструктивне розв'язання конфлікту: умови, вимоги, поведінка.

Загальні підходи до ефективного розв'язання конфлікту. Умови конструктивного вирішення конфлікту. Вимоги до поведінки в конфліктній ситуації. Умови і підходи до конструктивного вирішення конфлікту. Метод аналізу (картографія) конфлікту.

Модель поведінки викладача під час конфлікту. Причини поглиблення конфліктної ситуації.

Поради щодо конструктивного розв'язання конфлікту. З'ясування предмету і причин конфлікту. Врахування трьох стадій перебігу конфліктів: виникнення (напруження стосунків), взаємне непорозуміння (сутички), вирішення (конструктивне / деструктивне).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Феноменологія міжособистісного конфлікту	12	2	2			8	14					14
Тема 2. Особливості перебігу конфліктів в освітньому середовищі вищої школи.	12	2	2			8	12	2				10
Тема 3. Особливості формування конфліктологічної культури у вищій школі.	14	2	4			8	12		2			10
Тема 4. Групові конфлікти міжособистісної взаємодії у ЗВО.	12	2	2			8	12	2				10
Тема 5. Конфлікт міжособистісної взаємодії в діаді «педагог – студент»	12	2	2			8	12		2			10
Тема 6. Організаційно-педагогічна діяльність із запобігання і врегулювання конфліктів у ЗВО.	16	2	4			10	12		2			10
Тема 7. Практико-орієнтоване розв'язання педагогічного конфлікту: умови, вимоги, поведінка.	12		2			10	16					16
Усього годин	90	12	18			60	90	4	6			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н./з.ф.н.)
1.	Передумови виникнення конфліктів педагогічної взаємодії: характерні ознаки, структура.	2
2.	Типологія, психолого-педагогічні причини виникнення педагогічних конфліктів.	2/2
3.	Стратегії поведінки педагога у конфліктній ситуації, шляхи розв'язання конфліктів.	2
4.	Групові конфлікти міжособистісної взаємодії у ЗВО	2
5.	Проблема запобігання і врегулювання конфліктів у ЗВО	4/2
6.	Шляхи формування конфліктологічної компетенції майбутнього викладача.	2
7.	Особливості фасилітації, медіації, арбітрації міжособистісних конфліктів у ЗВО	4/2
Разом		18/6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин ден./заоч.
1	Скласти таблицю виникнення конфліктів у педагогічній взаємодії: передумови, характерні ознаки, структура.	4/8
2	Дібрати літературу до однієї з тем лекційних чи практичних занять.	5/8
3	Підготувати інформаційний проект про зарубіжний досвід розв'язання педагогічних конфліктів у вишій школі.	6/8
4	Підготувати тези і провести наукову конференцію («круглий стіл»), присвячену одній із актуальних проблем педагогічної конфліктології у ЗВО.	6/8
5	Розробити модель: «Стратегії поведінки педагога у конфліктній ситуації, шляхи розв'язання конфліктів»	6/8
6	Зробити огляд педагогічної преси про актуальні проблеми відносин «викладач-студент».	6/8
7	Написати есе «Мій ідеал викладача ЗВО».	6/8
8	Розробити конспект лекції відповідно до спеціальності студентів (тема за вибором студента)	6/8
9	Розробити план і конспект семінарського заняття відповідно до спеціальності студентів (тема за вибором студента)	6/8
10	Підготувати питання до диспуту з актуальної проблеми розв'язання конфліктів у ЗВО	6/8
Разом		60/80

7. Методи навчання

Під час проведення лекційних та практичних занять щодо вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна конфліктологія у вищій школі» використовуються такі методи навчання як: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з нормативними документами про освіту, ілюстрування, відеометод, дидактична гра, практична робота тощо.

8. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Педагогічна конфліктологія у вищій школі» здійснюється на підставі таких методів як: метод усного контролю – здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування студентів; метод письмового контролю – здійснюється за допомогою самостійних і контрольних робіт; метод тестового контролю – виконання спеціальних тестових завдань; метод самоконтролю та ін.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

1. Розподіл балів, які отримують студенти під час семінарських занять, за індивідуальне завдання та контрольну роботу, а також оцінювання екзаменаційної роботи здійснюється відповідно до Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>).

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
T1	T2	T3	T4	T5	100
Поточний контроль 25 балів Самостійна робота 75 балів					

T1, T2 ... – теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Самостійні завдання з навчальної дисципліни студентів денної форми навчання та методичні рекомендації щодо їх виконання.
2. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять, контрольних робіт та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогічна конфліктологія у вищій школі» для магістрів денної та заочної форм навчання.

Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про освіту» 2017 р. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 URL: vuz.gov.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu.
3. Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» . URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/Положення-BC3Я.pdf>);
4. Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» . URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>);
5. Положення «Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» . URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/08/Nakaz-pro-poriadok-povtorno-ho-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ECTS-v-umovakh-ECTS-Poriadok-vstanovlennia-vidpovidnosti-navchalnykh-dystsyplin-praktyk-profilu-kafedr-universytetu.pdf>);
6. Положення «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» . URL: (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-Ekzamenatsiinoi-komisii-u-DVNZ-%C2%ABPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%C2%BB-%E2%84%9633-vid-27.01.2015r..pdf>).
7. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
8. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Томаневич Л.М. Університетська освіта: навч. посібник. Львів : «Магнолія-2018». 304 с.
9. Буряк В. Викладач університету: вимоги до особистісних і професійних рис : *Вища школа*. 2010. № 3-4. С. 11-35.
10. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: *методичний посібник для студентів магістратури*. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
11. Галузяк В.М. Холковська І.Л. Педагогічна конфліктологія: *навч. посібник*. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. 208 с.
12. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства: *навч. посібник* / За ред. Шведа Ю.Р. Львів: Фонд «Україна-Європа», 2017. 237 с.
13. Гураль У. М. Суть конфліктологічної взаємодії в середовищі освітніх установ. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. Луцьк, 2011. № 8. С. 66-71.
14. Джелалі О. В. Психологія вирішення конфліктів: *навч. посіб.* Київ ; Харків: Р.И.Ф., 2006. 320 с.

15. Дурманенко Є. А. Конфлікти у вузі. Луцьк, 2004. 354 с.
16. Запровадження елементів STEAM-технологій в освітній простір гімназії: *методичний посібник* / укл. Ж. В. Федірко, Н. В. Дуняшенко. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2020. 80 с.
17. Козич І. В. Модель формування конфліктологічної компетентності соціального педагога в умовах магістратури. *Педагогічні науки*. 2018. № 1. С. 110-111
18. Комплект освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації» / В. Л. Андрєєнкова, К. Б. Левченко, Н. В. Лунченко, М. М. Матвійчук. Київ: ТОВ «Агенство «Україна», 2018. 144 с.
19. Розбудова миру. Профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціальнопедагогічний аспект. навч.-метод. посіб. Київ: ФОП Стеценко В. В., 2016. 192 с.
20. Олешко А. А., Ровнягін О. В. Сучасні тенденції міжнародної освітньої еміграції з України. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 3. С. 21–25. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.3.21.
21. Орлянський, В. С. Конфліктологія: *рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ. МОН України*. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 158 с.
22. ОПП «Освітні, педагогічні науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань. 01 Освіта / Педагогіка. Івано-Франківськ, 2021. 10 с.
22. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з освітнього процесу: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf.
23. Педагогіка вищої школи. *Підручник* / С. Г. Немченко, В. В. Крижко, І. Ф. Шумілова, О. М. Старокожко, О. Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.
24. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]. *Підручник* / В. П. Головенкін та ін.; КПП ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
25. Педагогіка вищої школи : *навч. посіб.* / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко. Київ, 2017. 316 с.
26. Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівнийрівному/рівнарівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти. Київ: ФОП Нічога С. О. 2018. 174 с.
27. Управління конфліктами: текст лекцій: *навч. посібник* / Г. В. Жаворонкова, О. М. Скібіцький, Т. В. Сівашенко, О. І. Туз. Київ: Кондор, 2011. 170 с.
28. 30 років Незалежності: знакові події в освіті - Освіторія
<https://osvitoria.media> ›
29. Психологічна профілактика конфліктів у педагогічному колективі. URL:
<https://library.krok.edu.ua> › library › category › soroka_2019_disertatsija.
30. Education and Conflict Review: Theories and conceptual frameworks in education, conflict and peacebuilding. - Centre for Education and International Development University College London, UK. - Issue 2, June 2019 h URL:
https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10081477/1/Education%20and%20Conflict%20Review_2019_2_final.pdf.

Зміни і доповнення до робочої програми розглянуті і схвалені на засіданні кафедри (протокол № __ від «_____» _____ 2022 р.).

Завідувач кафедрою _____ к.п.н., доц. Прокопів Л.М.

" ____ " _____ 2022 р.